

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. mw. M. Berndsen-Jansen
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ons kenmerk : 3407/MvL
Doorkiesnummer :
Betreft : consultatie wetsvoorstel

Den Haag, 5 december 2013

Geachte mevrouw Berndsen,

In reactie op uw brief van 31 oktober waarin u verzoekt om een reactie op uw wetsvoorstel beperking gemeenschap van goederen bericht ik u als volgt. Graag voldoen wij aan uw verzoek om consultatie nu de KNB als belangenbehartiger van het notariaat een beroepsgroep vertegenwoordigt die grote ervaring heeft met het toepassen en uitwerken van het huwelijksvermogensrecht. Teneinde tot een breed gedragen standpunt te komen heeft de KNB een analyse gemaakt van de in de bij het wetsvoorstel behorende memorie van toelichting genoemde argumenten die het wetsvoorstel dragen.

Allereerst is de KNB van mening dat het uitstekend is om periodiek de vraag te stellen of wettelijke regelingen, zoals die inzake het huwelijksvermogensrecht, nog steeds aansluiten bij de behoeften en wensen dienaangaande van de Nederlandse bevolking.

De veronderstelling dat alleen tijdens het huwelijk opgebouwd vermogen bij ontbinding van het huwelijk moet worden gedeeld en dat voorhuwelijks vermogen, erfenissen en schenkingen van nature privé zijn, heeft een zekere redelijkheid. Tegelijkertijd is in de praktijk niet gebleken van omvangrijke problemen bij de toepassing of uitwerking van uitsluitingsclausules. Aanpassing van de zakelijke werking van de uitsluitingsclausule zou daarom ook tot de mogelijkheden behoren, zonder dat de wet daarvoor ingrijpend moet worden gewijzigd. Dit geldt eveneens voor de problematiek van de voorhuwelijks schulden. Onderzocht zou kunnen worden of een oplossing hiervoor gelegen is in een wijziging van de regeling van de verknochtheid van schulden.

De KNB heeft ook de notariële specialistenverenigingen EPN (vereniging van Estateplanners in het Notariaat) en VMSN (Vereniging van Mediators en Scheidingbemiddelaars in het Notariaat) geconsulteerd. Bovendien is een recente peiling onder de leden gehouden en is in een oproep om inhoudelijke reacties van de leden gevraagd. Die recente peiling heeft geen duidelijke meerderheid voor of tegen het wetsvoorstel opgeleverd. Dat laat onverlet dat de in 2008 bevroegde KNB-leden in meerderheid instemden met het wetsvoorstel zoals het destijds luidde.

Dit heeft geleid tot de conclusie dat het wettelijk huwelijksvermogensrecht een goede regeling moet bevatten voor de grootste groep gehuwden welke regeling ook in de samenleving een breed draagvlak moet hebben. In 2009 trouwde een meerderheid van de echtgenoten (ruim 70%) in gemeenschap van goederen. Niet is onderzocht of de meerderheid van deze groep hiervoor een bewuste keuze heeft gemaakt. De KNB vindt dat – nu er geen cijfers beschikbaar zijn – een valide uitspraak over het draagvlak in de samenleving niet mogelijk is.

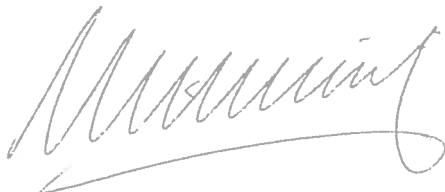
Indien echter met de opstellers van het wetsvoorstel er van wordt uitgegaan dat er wel maatschappelijk draagvlak is voor het wetsvoorstel, moet er naar de mening van de KNB rekening mee worden gehouden dat het te verwachten positieve effect van de regeling in grote mate afhankelijk is van de bereidwilligheid van echtgenoten hun privévermogens te administreren. De met verrekenbedingen – en zelfs in het verleden met het stelsel van gemeenschap van winst en verlies – opgedane ervaring leert dat echtgenoten zelden een dergelijke administratie bijhouden. De KNB verwacht dat het niet bijhouden van een administratie in de praktijk tot problemen gaat leiden en daarmee dat de afwikkeling van een gemeenschap na ontbinding er niet eenvoudiger op zal worden.

Het wetsvoorstel bevat een regeling ingeval de echtgenoten hun aanspraak op privé goederen niet kunnen bewijzen, in welk geval deze goederen alsnog gemeenschappelijk zijn. Leidt het niet bijhouden van de administratie, wat voor de meeste echtgenoten een redelijke verwachting is, daarmee weer tot de algehele gemeenschap van goederen dan sorteert het wetsvoorstel niet het beoogde effect.

De KNB is om voormelde reden ook voorstander van een ruimere en wellicht zelfs verplichte voorlichting aan aanstaande echtgenoten over hun rechten en verplichtingen en wat hen te doen staat om die rechten te behouden. Het belang van maatwerk en goede advisering inzake huwelijksvoorwaarden voor een grote groep aanstaande echtgenoten, bijvoorbeeld de grote groep mensen die langdurig hebben samengewoond voorafgaand aan een huwelijk en die hun vermogen gedurende die periode gezamenlijk hebben opgebouwd, is juist ook bij dit wetsvoorstel onverminderd groot.

Tot slot wijst de KNB er op dat het wetsvoorstel in ieder geval gepaard moet gaan met aanpassing van fiscale regelgeving. Juist nu is het moment om lacunes in de fiscale regelgeving op te lossen.

Met vriendelijke groet,

mr J.H.F. Wilmink
voorzitter